

Mikä kantaa tulevaisuuteen? -harjoitus

Tavoitteet:

- Pohtia elämän tärkeysjärjestystä
- Orientoida ajatuksia lapsen oikeuksien käsittelyyn
- Ymmärtää ihmisoikeuksien perustavanlaatuisuus (vain todella tärkeät oikeudet ovat ihmisoikeuksia)

Tarvikkeet:

- Muistilappuja neljässä värissä
- Isoa paperia, esim. flappeja tai taulu
- TAI Liite 6: Mikä kantaa tulevaisuuteen -kuva

Ryhmäkoko: Koko ryhmä

Ikäsuositus: Kaikki

Kesto: 30+ minuuttia

Tehtävän kulku

Piirtäkää lapsen ääriviivat isolle paperille tai taululle. Lapsihahmon voi myös näyttää valmiina kuvana heijastettuna taululle. Hahmolle voidaan keksiä yhdessä nimi.

Jokainen oppilas saa neljä eriväristä lappua. Laput voidaan täyttää yksilötyönä tai pienryhmissä.

1. Hahmon jalkojen juureen lisättäviin lappuihin kirjoitetaan elintärkeitä asioita, jotka pitävät lapsen hengissä (esim. ruoka, vesi, lääkkeet, suoja).
2. Säärten kohdalle lisätään laput, joihin kirjoitetaan asioita, jotka auttavat lasta kulkemaan eteenpäin ja saamaan hyvän tulevaisuuden (esim. hyvä perhe, koulu).
3. Ylävartalon lähelle liimattaviin lappuihin kirjoitetaan asioita, jotka tekevät lapsen elämästä mukavampaa, mutta jotka eivät ole kovin välttämättömiä (esim. pelit, lelut).
4. Pään lähelle liimattaviin lappuihin kirjoitetaan lapsen toiveita ja ajatuksia tulevaisuudesta – asioita, jotka todennäköisesti tekevät hänestä onnellisen, jos kaikki vartaloon ja jalkoihin kiinnitetty toteutuu.

Hahmo kuvaa hyvin sitä, minkä asioiden pohjalle hyvä elämä rakentuu. Tehtävän avulla voidaan herätellä keskustelua siitä, mitkä asiat tekevät nykyhetkestä ja tulevaisuudesta merkityksellisen. Hahmon kautta voidaan sulavasti siirtyä käsittelemään lapsen oikeuksia, sillä oppilaiden kirjaamia asioita on helppo verrata eri artikloihin. Oppilaiden kanssa kannattaa ottaa puheeksi erityisesti artikla 2, jonka mukaan lapsen oikeudet kuuluvat kaikille lapsille, riippumatta esimerkiksi syntyperästä, sukupuolesta tai vammaisuudesta.

Keskustelkaa hahmon herättämistä ajatuksista

1. Millaista hahmon elämä olisi, jos aivan jalkojen juureen kirjatut asiat eivät toteutuisi? Toteutuisivatko sääriin ja vielä ylemmäs kirjoitetut asiat?
2. Millaiset asiat tai tapahtumat voivat estää hahmoa saamasta hyvän tulevaisuuden?
3. Miksi lapsille on määritelty erikseen omat oikeudet ja oma sopimus, vaikka ihmisoikeudet koskevat myös lapsia?
4. Millaisia asioita lapsen oikeuksien sopimuksessa halutaan taata lapselle? Onko sopimuksen tarkoitus taata vain elintärkeitä asioita? Mainitaanko sopimuksessa asioita, jotka on kirjoitettu lapsihahmon yläosaan?
5. Tiedätkö, miten lapsen oikeudet toteutuvat eri puolilla maailmaa? Mitkä ovat tarpeita, jotka koskevat kaikkia maapallon lapsia? Miten lasten tarpeet voivat erota toisistaan?
6. Ovatko jotkin oikeudet tärkeämpiä kuin toiset? On toki olemassa joitakin kiistattomasti elintärkeitä asioita, kuten vesi ja ruoka. Oppilaiden ajatuksista keskusteltaessa on kuitenkin hyvä muistuttaa, että se, mitkä asiat ovat kullekin meistä erityisen tärkeitä, vaihtelevat jossain määrin ihmisten välillä ja elämäntilanteen mukaan.

Kokeile myös!

Lapsihahmon voi piirtää myös yhdessä! Tätä varten tarvitaan iso paperi (esim. kaksi fläppipaperia teipattuna yhteen tai voimapaperia rullasta) taiteltuna valmiiksi haitarimaisesti neljään yhtä suureen osioon.

Oppilaat jakautuvat neljään ryhmään. Kunkin ryhmän tehtävänä on piirtää paperiin osa lapsesta. Jokainen ryhmä piirtää vuorollaan niin, etteivät muut näe toisten osuutta.

Ryhmä 1 suunnittelee lapun ylimpään osaan lapsen pään, hatun ja hiukset niin, että kuva jatkuu kaulan alaosaan asti. Sitten ryhmä taittaa oman osionsa piiloon lapun alle ja ojentaa lapun seuraavalle ryhmälle niin, ettei ryhmä 2 näe piirrettyä osiota. Seuraavalle ryhmälle on kuitenkin hyvä piirtää pienet merkkiviivat merkitsemään, kuinka leveä edellisen osion loppu on. Ryhmä 2 piirtää osuuden, joka ulottuu hartioista napaan ja taittaa sen taas piiloon. Ryhmä 3 piirtää osuuden navasta polviin ja ryhmä 4 polvista maahan asti.

Kun kaikki ryhmät ovat piirtäneet, paperi avataan ja nähdään, millainen lapsi yhteisen työn tuloksena paperille on ilmestynyt.